

Tantárgyi program

**I. „Általános rendszerelmélet, rendszertörténet,
nemzetbiztonság és rendészet” kutatási terület**

Szabadon választható tantárgyak (SV)

Tartalomjegyzék

A nemzetbiztonsági szolgálatok és elődszervezeteik története, fejlődése	2
A polgári magyar állam rendvédelmi testületei	3
A rendvédelmi munka fizikai aspektusai.....	5
A titkos információgyűjtés.....	6
Effectiveness and sanction policy in law enforcement.....	7
Külföldi nemzetbiztonsági szolgálatok és tevékenységük gyakorlata	8
A Schengen Aquis Rendszer elmélete és gyakorlata.....	9
GIS és térbeli elemzések rendészettudományi alkalmazásának lehetőségei	11
A prediktív rendészet jövőbeli lehetőségei és kihívásai.....	13
A XXI. század bűnözői és az informatikai bűncselekmények.....	14
Elhárító szolgálat funkcionális modellje	15
A nemzetbiztonság helyzetének értékelése.....	17
A nemzetbiztonsági szféra és a nyilvánosság.....	18
A felderítés és hírszerzés jelentősége a megváltozott külső és belső körülmények között	20
Genocídiumok, etnikai tisztogatások, szegregációk, apartheid és a közigazgatás, illetve a rendészeti szervek szerepe a történelemben.....	21
A fegyverigazgatás rendészeti, állami és magánbiztonsági kérdései különös tekintettel a hazai és a nemzetközi biztonsági környezet kihívásaira	23

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

**A nemzetbiztonsági szolgálatok és elődszervezeteik története,
fejlődése**

A tantárgy oktatója:

Dr. Boda József PhD., c. egyetemi tanár, ny. nb. vezérőrnagy

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0001

Kredit: 2

Rövid tárgyleírás:

A tantárgy feldolgozásának célja: megismertetni a hallgatókkal a hírszerzés történetét a kezdetektől napjainkig. A világ jelentősebb titkosszolgálatainak történeti áttekintése.

A magyar nemzetbiztonsági szolgálatok története. A titkosszolgálat kettéválása, elhárítás és hírszerzés. A leghíresebb hírszerzők és elhárító tiszték.

Tematikai vázlat:

- A titkosszolgálatok története a kezdetektől napjainkig.
- A kémkedés és hírszerzés az ókorban
- Felderítés és hírszerzés a középkorban
- Az újkor és a legújabb kor hírszerzésének története
- A világ jelentősebb titkosszolgálatainak történeti áttekintése
- A magyar titkosszolgálatok története
- A magyar felderítés és hírszerzés a Honfoglalástól az 1848/49-es forradalomig
- A kémkedés és hírszerzés története Ausztria-Magyarországon és az első világháború idején
- Felderítés és hírszerzés a két világháború között és a második világháború idején Az állambiztonsági szolgálatok története A leghíresebb hírszerzők és elhárító tiszték.
- Híres hírszerzők az ókortól napjainkig
- Az elhárítás kiemelkedő egyéniségei
- Híres magyar hírszerzők, elhárítók és rejtjelfejtők

Irodalom:

- Az 1995. évi törvény a nemzetbiztonsági szolgálatokról.
- Pilch Jenő: A hírszerzés és a kémkedés története. I—III. kötet. Kassák Kiadó, Bp., 1998.
- Hajma Lajos: A hírszerzés története. ZMNE, Egyetemi tankönyv, Bp. 1998.
- Janusz. Piekalkiewicz: A kémkedés világtörténete I—II. kötet. Zrínyi Katonai Kiadó, Bp., 1999.
- Kedves Imre: A különleges titkosszolgálati eszközök alkalmazásának története különös tekintettel a 20. századra, Rejtjel Kiadó, Budapest, 2006.
- Kiszely Gábor: ÁVH egy terrorszervezet története, Korona Kiadó, Budapest, 2000.
- Kiszely Gábor: Állambiztonság 1956 – 1990, Korona Kiadó, Budapest, 2001.
- Stuart, Harrington: A katonai titkosszolgálatok története. Püldo Kiadó, Bp., 2002.
-

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

A polgári magyar állam rendvédelmi testületei

A tantárgy oktatója:

Dr. Parádi József CSc., ny. főiskolai tanár, ny. r. ezredes

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0002

Kredit: 1

Rövid tárgyleírás:

A hallgatók ismerjék meg a polgári magyar állam rendvédelmi testületeinek fejlődéstörténetét 1867-1945. A hallgatók szerezzenek ismereteket a korabeli magyar állam rendvédelmi testületeinek tevékenységéről, a szervezetekről, azok feladatairól, működésük körülményeiről és eredményeiről, a személyi állományról. Szerezzenek tájékozottságot a magyar állam rendvédelmi testületei működéstörténetének tapasztalatairól.

Tematikai vázlat:

- Bevezetés a magyar rendvédelem fejlődéstörténetébe, a polgári magyar állam rendvédelmének helye, szerepe a magyar rendvédelem történetében.
- A polgári magyar állam rendvédelmi rendszerének kialakulása és elődszervezetei.
- Magyarország rendőrségei 1867-1945.
- Csendőrségek a Magyar Királyságban 1867-1945.
- A magyar állam határőrizeti szervezetei a dualizmus és a két világháború időszakában.
- A Magyar Királyi Pénzügyőrség és Vámhivatalok a polgári magyar állam időszakában.
- A magyar büntetés-végrehajtás a kiegyezéstől a második világháborúig. Magyar testőrségek, a képviselőházi őrség és a koronaőrség 1867-1945. A Magyar Királyi Folyamőrség.
- A polgári magyar állam rendvédelmi testületeinek működési tapasztalatai.

Irodalom:

Kötelező:

- Csonkaréti Károly — Benczúr László: Haditengerészek és folyamőrök a Dunán 1870-1945. Budapest, 1991, Zrínyi Kiadó. 291 p. HU-ISBN 963 32 7153 3.
- Mezey Barna: A magyar polgári börtönügy kezdetei. Budapest, 1995, Századvég kiadó. 230 p. HU-ISBN 963 83 8488 3. /Jogtörténeti Értekezések, 17./ HU-ISSN 1218-3814.
- Parádi József et al. (szerk.): A magyar rendvédelem története. 68-135.p. Budapest, 1996², Osiris. Második javított, bővített kiadás. 367 p. HU-ISBN 963 04 7958 3.
- Parádi József: A dualista Magyarország határőrizeti rendszerének kialakulása. Belügyi Szemle, HU-ISSN 0133-6738. XXX.évf. (1982) 10.sz. 44-51.p.
- Parádi József: A dualizmus kori magyar pénzügyőrség és vámhivatalok. Rendvédelemtörténeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. VIII. évf. (1998) 9.sz. 82-85.p.
- Parádi József: A Magyar Királyi Csendőrség. Az első magyar polgári, központosított, közbiztonsági őrtestület 1881-1945. Budapest, 2012, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 281 p. HU-ISBN 978 963 08 4794 0. /A magyar rendvédelem-történet öröksége, 2./ HU-ISSN 2062-8447.
- Parádi József: A polgári magyar állam rendőrségei 1867-1945. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. XX. évf. (2011) 23.sz. 124-143.p.

Tantárgyi program

Ajánlott:

- Bangha Ernő: A Magyar Királyi Testőrség 1920-1944. Budapest, 1990, Európa Kiadó. 403 p. HU-ISBN 963 07 5215 8.
- Parádi József: A dualista Magyarország belügyi szervei. Belügyi Szemle, XXXIV.évf. (1986) 4.sz. 45-50.p. HU-ISSN 0133-6738.
- Parádi József: A dualista Magyarország rendvédelmi testületei és az önkormányzatok kapcsolata. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. I.. évf. (1991) 1. sz. 30-37.p.
- Parádi József: A magyar rendvédelem sajátosságai és fejlődési periódusai a II. világháború előtt és után. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. VI. évf. (1996) 7.sz. 80-89.p.
- Parádi József: A Magyar Királyság rendvédelme 1867-1919. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. IX. évf. (1999) 10.sz. 98-147.p.
- Parádi József: A rendvédelem, a közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyezéstől a II. világháborúig. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HUISSN 1216-6774. X. évf. (2000) 12.sz. 79-87.p.
- Parádi József: A magyarországi rendvédelem fejlődési tendenciái 1867-1950. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. XI. évf. (2005) 13.sz. 84-96.p.
- Parádi József: Az Osztrák-Magyar Monarchia magyarországi rendőrségei 1867-1919. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. XI. évf. (2005) 13.sz. 97-104.p.
- Parádi József: A Magyar Királyság rendőrségei 1920-1945. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. XI. évf. (2005) 13. sz. 105-113.p.
- Parádi József: Rendőrség a magyar határőrizetben. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. XV. évf. (2008) 18. sz. 88-97.p.
- Parádi József: A magyar rendvédelem fejlesztési reformja a XIX. század második felétől a XX. század közepéig. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HUISSN 1216-6774. XV. évf. (2008) 18.sz. 98-112.p.
- Parádi József: Tények és érzelmek egy hajdan volt magyar rendvédelmi testület kapcsán. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. XVII.évf. (2009) 20.sz. 93-99.p.
- Parádi József: A dualizmus kori magyar rendvédelem. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. XVIII.évf. (2010) 21.sz. 66-84.p.
- Parádi József: A két világháború közötti Magyar Királyság rendvédelme. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. XVIII.évf. (2010) 21.sz. 85-100.p.
- Parádi József: A polgári magyar rendvédelem a XIX-XX. században. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. XVIII.évf. (2010) 21.sz.101-116.p.
- Parádi József: Kontinuitás és újrakezdés a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. XX.évf. (2011) 23.sz. 99-110.p.
- Parádi József: Magyar rendvédelem 1867-1914. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. XXII.évf. (2012) 25.sz.80-84.p.
- Parádi József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában 1867-1919. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1216-6774. XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p.

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

A rendvédelmi munka fizikai aspektusai

A tantárgy oktatója:

Dr. Freyer Tamás PhD., egyetemi docens

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0003

Kredit: 1

Rövid tárgyleírás:

A téma két részre bontható: egyrészt a rendvédelmi szakemberek munkájához szükséges fizika képességek, készségek, másrészt a rendőri intézkedések testi kényszeres fázisának technikai és taktikai.

A rendvédelmi szakemberek fizikai állapota nagymértékben befolyásolja munkavégzésük minőségét. Természetesen szakterületenként eltérő képességekre van szükségük. A jelenlegi felmérési rendszerünk azonban nem elég érzékeny ezekre a különbségekre. Fel kell térképezni az egyes szolgálati ágak kondicionális, koordinációs szükségleteit és egy adekvát felkészítési és felmérési rendszert kidolgozni. A terület tudományos szempontból szinte érintetlen, kevés a módszertanilag is megalapozott felmérés, vizsgálat.

A rendőri intézkedések egyik legnehezebben kezelhető szegmense a testi kényszer. A megfelelő erősségű, mérvű testi kényszer technikáinak, taktikáinak, oktatás módszertanának tudományos elemzése, kutatása még előttünk álló feladat. Tényleges szakirodalma szűkös, bár a témához kapcsolódó területeken jelentős számú munka született.

A rendvédelmi szakemberek fizikai felkészítéséhez nélkülözhetetlen a téma tudományos igényű feldolgoása.

Tematikai vázlat:

- Rendvédelmi szakemberek fizikai felkészítése és a testi kényszer
- A rendvédelmi szakemberek munkájához kapcsolódó fizikai követelmények elemzése
A felmérési rendszerek bemutatása
- A felkészítés módszertana
- A rendvédelmi szakemberek differenciált fizikai felkészítése
- A küzdősportok, harcművészetek kapcsolata a rendőri intézkedéstaktikával
- A testi kényszer jogszabályi háttere
- A testi kényszer fizikai aspektusai a rendőri intézkedésekben
- A testi kényszer technikai – taktikai

Irodalom:

- Kelemen, A. (2011) A testi kényszer, elfogások realizálásának oktatásmódszertana. RTF, jegyzet
- Dr. Pavlik G (2011) Élettan-sportélettan. Medicina
- Nyakó, L. (2008) A modern intézkedéstaktika és edzéselmélet alapjai .
- Farkas, I – Végh, J. A lélektaktikat képzés elvei, módszerei, gyakorlati tapasztalatai. Magyar Rendészet 2003. 03.
- Kocsis I, Rostás T. (1996) Rendőri önvédelem, közelharc. ORFK RSZKK.
- Dr. Sebestyén L. (1985) Védj magad. Sportpropaganda.
- Dr. Sebestyén L. (1987) Védj magad 2. Sportpropaganda.
- Dr. Nádori L. (1973) Az edzés elmélete és módszertana. Tankönyvkiadó.

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

A titkos információgyűjtés

A tantárgy oktatója:

Dr. Dobák Imre PhD., egyetemi docens, nb. ezredes

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0004

Kredit: 2

Rövid tárgyleírás:

A titkos információgyűjtés a nemzetbiztonsági szolgálatok, illetve a titkos információgyűjtésre törvényben feljogosított szervezetek feladatrendszerében megjelenő összetett, sajátos tevékenység. Különböző eszközeinek és módszereinek alkalmazása napjainkban a jog által szigorúan szabályozott területként a demokratikus társadalmak életében is jelen van.

A tantárgy rövid történeti visszatekintésben érinti az állambiztonság időszakát, majd a rendszerváltozást követő időszak hazai viszonyaival foglalkozik. Általánosságban áttekinti az egyre inkább felértékelődő információgyűjtés különböző forrásait, a titkos információgyűjtés rendeltetését, valamint az érintett hazai szervezetek helyét és szerepét a titkos információgyűjtés területén.

Tematikai vázlat:

- Az információgyűjtés jelentősége és alapvető forrásai.
- A titkos információgyűjtés céljai, rendeltetése, és alapelvei.
- Visszatekintés az állambiztonság időszakára (szervezetrendszer, szabályozási kérdések).
- A titkos információgyűjtés keretrendszere (jogsabályi háttér, szervezetrendszer) a rendszerváltozást követően.
- Külső engedélyhez kötött és külső engedélyhez nem kötött titkos információgyűjtés. Titkos információgyűjtésre feljogosított szervezetek hazánkban (sajátosságok).

Irodalom:

Kötelező:

- Dobák Imre (Szerk.): A nemzetbiztonság általános elmélete, Egyetemi jegyzet, 363 p. NKE 2014. (Nemzeti Közszerológati és Tankönyv Kiadó Zrt.) ISBN 978-615-5305-49-8.
- Csóka Ferenc – Boda József (Szerk.): Szakszolgálat Magyarországon, avagy tanulmányok a hírszerzés és titkos adatgyűjtés világából, 1785-2011, Nemzetbiztonsági Szakszolgálat, Bp. 2012. 497 p. 978-963-083-211-3.
- Lowenthal, Mark M.: Intelligence from secrets to policy. 417 p., Los Angeles, SAGE 2012. ISBN 9781608716753.
- Hetesy Zsolt: A titkos felderítés, PhD értekezés, Pécsi Tudományegyetem, Állam –és Jogtudományi Kar, Doktori Iskola, Pécs, 2011.

Ajánlott:

- Dr. Balla Lajos: Adalékok a titkos információgyűjtés, valamint titkos adatszerzés kriminalisztikai és eljárási problémáihoz.
www.debreceniitlotabla.hu/doc/bunteto/TitkosAdatgyujtes.pdf
- Herman, Michael: Intelligence services in the information age, Theory and practice, Frank Cass Publishers, 2002, London, 252. p. ISBN: 0714681962.
- Dr. Kis László: A titkos adatgyűjtés szerepe a büntetőeljárásban, különös tekintettel az Európai Unió keretében folytatott együttműködésre (PhD értekezés), Miskolci Egyetem, ÁJK DFÁJDI, 2009, (www.uni-miskolc.hu/~wwwdeak/drkisl_ertmh.pdf)
- Loch K. Johnson (szerk): Intelligence, Critical concepts in Military, Strategic and Security Studies, Routledge London : Routledge, 2011 ISBN: 9780415569712.

Tantárgyi program

- Révész Béla: Az állambiztonságtól a nemzetvédelemig (A belső biztonsági szolgálat átalakításának alternatívái a rendszerváltás idején) Acta Universitatis Szegediensis Acta Juridica et Politica Tomus LXIII. Fasc. 17.

A tantárgy címe:

Effectiveness and sanction policy in law enforcement

A tantárgy oktatója:

Prof. Dr. Kis Norbert PhD., egyetemi tanár

Dr. Hollán Miklós PhD., egyetemi docens

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0005

Kredit: 2

Knowledge to be improved:

The focus is on the legal and policy challenges the implementation of rule of law principle, constitutional and fundamental law requirements, traditional public policy approaches and legislation have recently faced in the process of improving effectiveness of law enforcement, in particular sanctioning system. The jurisprudential scope includes Hungarian regulation, EU regulation, ECJ and ECHR case-law as well as national experiences in comparative law aspect. Innovative measures such as good governance and better regulation reforming actions have increasingly focused on a proper balance between legality and effectiveness of law, therefore the course deals with impact analysis systems and policy evaluation frameworks.

Competencies:

The relevant competencies are the analytical and evaluation techniques and approaches with regard to public policy, public law and legislative processes. The complexity in assessing the diverse context of law enforcement, legislation, policy-making, jurisprudence is also to be developed. The comparative method of the analysis and the impact assessment of policy and law-making will be used in seminars.

Irodalom:

Kis Norbert: Administrative Sanctions: Sanctioning Power of Public Administration, in Hungarian Public Administration and Administrative Law, 2014, Passau, Schenk Verlag.

Norbert Kis (et all): Good Governance, 2014, Budapest, NKTK (teaching material).

Macrory B: Making sanctions More Effective, Macrory Review, Better Regulation Executive, Final report, 2006, London, www.cabinetoffice.gov.uk/regulation/penalties.

The system of administrative and penal sanctions in the Member States of the European Communities Vol. I. National Reports ed. ACSC-EEC-EAEC, Brussels-Luxembourg, 1994.

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

**Külföldi nemzetbiztonsági szolgálatok és tevékenységük
gyakorlata**

A tantárgy oktatója:

Dr. Boda József PhD., c. egyetemi tanár, ny. nb. vezérőrnagy

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0006

Kredit: 2

Rövid tárgyleírás:

A tantárgy feldolgozásának célja: A államok titkosszolgálatainak, alkalmazási elveinek, struktúrájának működési és együttműködési sajátosságainak megismertetésével nemzetközi kitekintést adni, valamint bemutatni a fejlődési tendenciákat.

Tematikai vázlat:

- A titkosszolgálatok fejlődésének történeti áttekintése az 1945-90 közötti időszakban és a titkosszolgálatok fejlődésének tendenciái napjainkban
- NATO-országok nemzetbiztonsági szolgálatai, helyük és szerepük a biztonsági architektúrában. Oroszország és Ukrajna nemzetbiztonsági szolgálatai, helyük és szerepük a biztonsági architektúrában
- Oroszország és Ukrajna nemzetbiztonsági szolgálatai, helyük és szerepük a biztonsági architektúrában
- Közel-keleti országok nemzetbiztonsági szolgálatai, helyük és szerepük a biztonsági architektúrában
- Néhány válságkörzet és kiemelt régió országai nemzetbiztonsági rendszerének a vizsgálata

Irodalom:

Kötelező:

- Jane' Intelligence Review 2004–2013. évi számai.
- Brassey's International Intelligence Yearbook, 2004. és 2006-13. évi kiadásai.
- John Keegan: A háborús felderítés, Európa Könyv Kiadó 2005.
- Várhalmi Miklós: A magyar nemzetbiztonsági szolgálatokról, Budapest, Novissima, 2004.
- Herald Kleinschmidt: A nemzetközi kapcsolatok története, 2000.
- U.S. Defense Intelligence Agency Strategic Plan FY 2006–2011.
- Dr. Hajma Lajos: A katonai felderítés és hírszerzés története, ZMNE 2002.
- Christopher Dobson and Ronald Payne: The Dictionary of Espionage. London, 2003.
- Worldwide Directory of Defense Authorities 2004. Washington D.C.: Keesing's Worldwide.
- John Simpson: The New Espionage. London 2002.
- Gregory F. Treverton: Reshaping National Intelligence for an Age of Information, New York: Cambridge University Press 2002. Az 1995. évi CXXV. törvény a nemzetbiztonsági szolgálatokról.
- Nemzetbiztonsági szervezeti modellek, Nemzetbiztonsági szervezeti modellek bemutatása, a hírszerzési adatok megszerzésének általános szabályozása és a Nemzetbiztonsági rendszer modellek. Nemzetbiztonság általános elmélete I.4. alfejezet. Szerk. Dr Dobák Imre Nemzeti Közszolgálati és Tankönyvkiadó. 2014.

Ajánlott:

- NATO AJP-2 Allied Joint Intelligence, counter intelligence and security doctrine.
- Major General Joao Juno Jorge Vaz Antunes: Developing an intelligence capability: The European Union.
- Nathan Freier: Toward a risk management defense strategy august 2009.

Tantárgyi program

- RTO Technical report: Improving common security risk analysis (TR IST 049) www.rto.nato.int. Csdp handbook: The common security and defence policy of the European Union Elérhető: www.bmlvs.gv.at

A tantárgy címe:

A Schengen Aquis Rendszer elmélete és gyakorlata

A tantárgy oktatója:

Dr. Ritecz György PhD., ny. r ezredes

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0007

Kredit: 3

Rövid tárgyleírás:

A hallgató megismeri a Schengen Aquis Rendszerét annak kialakulását és működését.

A Frontex létrejöttének előzményeit, a Schengen Aquis Rendszerében elfoglalt helyét, gyakorlati tevékenységét, a tovább fejlődésének lehetőségeit.

A magyar Rendőrség és a Frontex kapcsolódási pontjait együttműködésük lehetőségeit.

Tematikai vázlat:

- A Schengen Aquis Rendszer (Schengen Aquis System – SAS) alapjai.
- Az Európai Unió és a Schengen Aquis létrejöttének történelmi és jogszabályi háttere. Az
- Integrált Border Menedzsment létrejötte, főbb elemei.
- A Schengen Aquis Rendszer alrendszerinek helye, szerepe a rendszerben, az egyes alrendszerek működésének szabályozása és gyakorlata.
- Az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség (FRONTEX) és a SAS viszonya.
- A Budapest Csoport, az OISIN program és az egységes európai határőrség gondolata, a SCIFA+ kialakulása és működése, az IBM megszületése. Kísérleti projektek és központok a határbiztonság növeléséért.
- FRONTEX létrehozásának célja, feladata, szervezete, helye, szerepe a SAS-ban. A Frontex feladatának és tevékenységének változásai, jövőbeni lehetőségek.
- A Schengen Aquis Rendszer magyarországi elemei.
- Hazánk EU és Schengen csatlakozásra való felkészülésének részeként hogyan alakultak ki a SAS alrendszerei, elemei. A teljes jogú schengeni csatlakozás és a Rendőrség - Határőrség integrációjának hatásai a magyarországi SAS alrendszerekre. SAS alrendszerének működése napjainkban.
- Az EU források felhasználása a magyar SAS rendszerben.

Irodalom:

Kötelező:

- Magyarországot érintő Nemzetközi migráció Szerk.: Dr. Rédei Mária - MK Katonai Biztonsági Hivatal, Budapest, 2006. 195 oldal, ISBN 963 06 0444 2
- Ritecz György - Sallai János: A Migráció trendjei, okai és kezelésének lehetősége – Hanns
- Seidel Alapítvány, Budaörs, 2015. – ISBN: 978-963-88484-4-4
- Ritecz György: Piros vonal helyett ... 115-130. old. A modernkori magyar határrendészet száztíz éve MRTT Határrendészeti tagozat 2013. ISBN 978-963-08-6212-7 szerk.: Gaál Gyula és Hautzinger Zoltán Verhoczki János: A schengeni integrált határbiztonsági rendszer – 333-357.old. – In: Hautzinger Zoltán - Verhoczki János által szerkesztett: Sodorvonalban című mű egyik szerzője – Budapest, 2012, Magyar Rendészeti Tudományos Társaság Határrendészeti Tagozat ISBN: 978-963-08-3271-1

Tantárgyi program

- Ritecz György: IBM vagy nem IBM? Avagy gondolatok egy prédikátor nyomán - 55–75. old.
In: Magyar Rendészet 2014/3. Szerk: Dr Németh Zsolt

Ajánlott:

- Varga – Verhóczki: Határrendészet, Egyetemi jegyzet, NKE-RTK 2013.
- Ritecz György: Az illegális migráció és az EU csatlakozás hatása a magyar határőrizetre –
Határőrségi Tanulmányok 2003/1. különszám. 127 oldal
- Kiss Lajos: A Frontex oktatási és képzési tevékenységének várható hatása a nemzeti határrendészeti oktatásra képzésre – 119-136. old – In: Hautzinger Zoltán-Verhóczki János által szerkesztett: Sodorvonalban című mű egyik szerzője – Budapest, 2012, Magyar Rendészeti Tudományos Társaság Határrendészeti Tagozat ISBN: 978-963-08-3271-1

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

**GIS és térbeli elemzések rendészettudományi alkalmazásának
lehetőségei**

A tantárgy oktatója:

Dr. Pődör Andrea PhD.

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0008

Kredit: 3

Rövid tárgyleírás:

A hallgatók megismerik a térinformatika és térbeli statisztikai elemzéseket és azok alkalmazhatóságát a rendészeti gyakorlatban. A hallgatók ismereteket szereznek a térbeli adatok kezeléséről: térbeli adatbázisokról, a térinformatika nemzetközi rendészeti kutatásban alkalmazott gyakorlatáról, a hazai alkalmazási lehetőségekről.

Tematikai vázlat:

- Adatkezelési és lekérdezési műveletek: A térbeli adatkezelési és lekérdezési műveletek áttekintése és alkalmazásának bemutatása.
- Alapműveletek: az információk előállításához szükséges alapműveletek megismerése és alkalmazásának bemutatása.
- Elemzések: áttekintést ad a statisztikai, közelségi, szomszédsági, összefüggés, illetve a hálózat elemzési feladatokról; bemutatja
- Interpoláció: általános jellemzést, csoportosítást adunk a pontokon végzett interpolációs módszerekre.,
- 3D elemzés: az ArcGIS „3D Analyst” bővítményének használata, a digitális domborzatmodellezési ismeretek, a digitális domborzatmodellek felépítése, a 3D Analyst alapfunkciói és paraméterezése.
- Hot spot elemzés elmélete és gyakorlata
- Térbeli döntések támogatása: Foglalkozunk a térbeli adatokra alapozó döntéstámogatás gyakorlati fogásaival, az érdekeltek bevonásának eszközeivel, az adatbázis építésének megvalósításával, a térbeli elemzések végrehajtásával, a döntések megalapozásához szükséges információk megjelenítésével, a megbízhatóság elemzésével, megmutatjuk a tipikus gyakorlati problémákat.
- Alkalmazások és szoftverek: a tipikus alkalmazások bemutatásával bizonyítjuk a GIS sokrétű felhasználásának lehetőségét a rendészettudományban
- A tér szerepe a bűnözés elkövetésében
- A bűnözéstől való félelem

Irodalom:

Kötelező:

- Pődör Andrea: Kartogramok alkalmazásának vizsgálata bűnügyi adatok példáján.
- In: Dr Lóki József (szerk.) :Az elmélet és a gyakorlat találkozása a térinformatikában IV. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó, 2013. pp. 335-340.
- (ISBN:978-963-318-334-2)
- Pődör Andrea: Térinformatikai alapú bűnözési térképek alkalmazása a helyi bűnmegelőzési stratégia kidolgozásában -
- <http://www.otk.hu/cd05/4szek/P%C3%B6d%C3%B6r%20Andrea.htm>
- Pődör Andrea: TÉRINFORMATIKAI ALAPÚ BŰNMEGELŐZÉSI STRATÉGIA -
- http://web.axelero.hu/konyadr/index_elemei/UntitledFrame-4_elemei/m2iromany/bmakepnelkul.doc
- PÖDÖR A.(2007) The possible application of GIS in the crime prevention strategies of municipalities (in Hungarian). In: Márkus et al (eds.) Földméréstől a geoinformatikáig: 45

Tantárgyi program

éves a GEO. Székesfehérvár: NymE GEO - Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatika Kar, 2007. pp. 275-286. (ISBN:978-963-9364-83-7).

- PÓDÖR A., DOBOS, M.(2014) Official Crime Statistics versus Fear of Crime of the Citizens in a Hungarian Small Town In: Robert Vogler, Adrijana Car, Josef Strobl, Gerald Griesebner (eds.) GI_Forum 2014 – Geospatial Innovation for Society. Herbert Wichmann Verlag im Verlag VDE GmbH, 2014. pp. 272-275. (ISBN:978-3-87907-545-4). PÓDÖR A. (2015) Usability Study on Different Visualisation Methods of Crime Maps. International Journal of Geoinformatics 11:(4) pp. 15-22.

Ajánlott:

- Pődör Andrea: Bűnügyi statisztikai adatok térképi ábrázolása.
http://www.geo.info.hu/portal2007/images/stories/dokumentumok/20071113_Podor_A.pdf
- Mátyás Szabolcs: A Debreceni Rendőrkapitányság kriminálgeográfiai elemzése. PhD értekezés.
- Tóth Antal: A bűnözés térbeli aspektusainak szociálgeográfiai vizsgálata Hajdú-Bihar megyében. PhD értekezés.
- Sallai J. 2002: A Magyar Köztársaság államhatárának kriminál földrajza. – Kézirat. Sallai J. Ritecz Gy. 1998: A Magyar Köztársaság határrendje és határbiztonsága a „Schengeni” elvek EU-ba való beépülése, illetve Magyarország Uniós csatlakozása tükrében. – Hanns Seidel
- Alapítvány, kézirat, 20 p.
- DORAN D. J. BURGESS M.B. Putting Fear of Crime on the Map: Investigating Perceptions of Crime Using Geographic Information Systems. New York, NY: Springer. ISBN: 978-14419-5646-0.
- KÓ, J. (2005): Fear from the East to the West: The territorial characteristics of the fear of crime in Hungary. Kriminológiai Tanulmányok 42., OKRI, Budapest, 2005., 41-67. o.
- LEDERER, D. & LEITNER, M. (2012), Erfassung der stadtteilspezifischen Kriminalitätsfurcht und Verortung von Kriminalitätsfurchträumen in Linz. In: STROBL, J., BLASCHKE, T. & GRIESEBNER, G. (Eds), Applied Geographic Information Technology 2012. Berlin/Offenbach, Wichmann.
- PÁNEK, J., PÁSZTO, V., & MAREK, L. (2016). Mapping emotions: spatial distribution of safety perception in the city of Olomouc. In Lecture Notes in Geoinformation and Cartography: GIS Ostrava 2016 – The Rise of Big Spatial Data (p. in print). Ostrava, Czech Republic: Springer.
- SALLAI, J.(2003): Before the EU accession waiting for Schengen in Hungarian Academic and Applied Research in Military Science 2:(No1) pp. 107-138.
- SALLAI J. & MÁTYÁS, SZ. (2015): Objective and subjective safety of certain Hungarian cities (in Hungarian) In: Hervainé Szabó Gyöngyvér (eds.) A 21. század eleji államiság kérdőjelei. 408 p. Székesfehérvár: Kodolányi János Főiskola, pp. 335-407. (ISBN:978-615-5075-25-4)

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

A prediktív rendészet jövőbeli lehetőségei és kihívásai

**A tantárgy oktatója:
Dr. Szabó Imre, PhD.**

**Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0009
Kredit: 2**

Rövid tárgyleírás:

A tantárgy célja a rendészettudomány feladatainak és a rendészet elméletének összefüggéseinek keresztül bemutatni a „big data” jelenség által a rendészet jelenlegi és jövőbeli helyzetére gyakorolt pozitív és negatív hatásokat.

A tantárgy körében bemutatásra kerül a téma feldolgozásának rendészettudományi módszertana, annak elméleti alapvetései, illetőleg számbavételre kerülnek mindazok a rendészeti területek, amelyekre a big data jelenség a jövőben változást generál.

Tematikai vázlat:

A rendészettudomány jövője és a rendészet elméletének alapvetései, a big data technológiai háttér és perspektívái, kriptológia és a magánszféra, a big data hatása a biztonságra, a prediktív rendészet kialakulásának előzményei, prediktív profilalkotás, az Európai Emberi Jogi Bíróság releváns adatvédelmi gyakorlata, a magánszféra védelme, nemzetközi együttműködés.

Irodalom:

Finszter Géza: A rendészet elmélete. KJK-KERSZÖV Budapest, 2003.

Finszter Géza: A rendészet elmélete és a rendészeti eszközrendszer. Nemzeti Közszerológati és Tankönyv Kiadó. Budapest, 2013.

Szabó Imre: A rendészettudomány múltja, jelene, jövője. 2011.

David Robinson, Harlan Yu, and Aaron Rieke: Civil Rights, Big Data, and Our Algorithmic Future. 2014.

Jerry H. Ratcliffe¹ & Elizabeth R. Groff¹ & Evan T. Sorg¹ & Cory P. Haberman: Citizens’ reactions to hot spots policing: impacts on perceptions of crime, disorder, safety and police Published online: 19 April 2015. # Springer Science+Business Media Dordrecht 2015

Doris L. MacKenzie¹ & David P. Farrington: Preventing future offending of delinquents and offenders: what have we learned from experiments and meta-analyses? Published online: 28 December 2015 # Springer Science+Business Media Dordrecht 2015

Handbook on the crime prevention guidelines Making them work United Nations Office on Drugs and Crime, August 2010.

Jennifer Bachner: Predictive Policing: Preventing Crime with Data and Analytics. 2013.

Walter L. Perry, Brian McInnis, Carter C. Price, Susan C. Smith, John S. Hollywood Predictive POLICING. The Role of Crime Forecasting in Law Enforcement Operations. 2013 RAND Corporation.

Gertjan Boulet, Nicholas Hernanz: Cross-border law enforcement access to data on the Internet and rule of law challenges in the EU. SAPIENT Policy Brief D6.6 / July 2013

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

A XXI. század bűnözői és az informatikai bűncselekmények

**A tantárgy oktatója:
Dr. Szabó Imre, PhD.**

**Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0010
Kredit: 2**

Rövid tárgyleírás:

Az informatikai környezetben megvalósított bűncselekmények bizonyítása egyszerre informatikai és büntetőjogi ismereteket is megkövetel. A tantárgy célja az informatikai bűncselekmények elkövetési módjainak és azok büntetőjogi értékelésének, továbbá az elektronikus bizonyítékok összegyűjtésének és értékelésének bemutatása.

Tematikai vázlat:

Az Internet felépítése/működése (informatikai alapvetések); az informatikai bűncselekmények rendszere a kezdetektől az Informatikai Egyezményig, a fontosabb nemzetközi szerződéseken alapuló bűnügyi együttműködés alapjainak bemutatása; büntetőjogi felelősség az Interneten; hacker támadások módjai, vírusok működésének bemutatása, csalási módszerek, cracking; elektronikus fizetési módok, internetes módszerek (házi-bank, VPOS, SEMOPS), phishing, spam, scam; adatvédelemhez kapcsolódó bűncselekmények, tartalommal kapcsolatos bűncselekmények, tiltott-pornográf felvétellel visszaélés, pénzmosás.

Irodalom:

- Ibolya Tibor: A számítástechnikai jellegű bűncselekmények nyomozása (Tansegédlet). Budapest: Patrocinium Kiadó. 2012
- Dr Nagy Zoltán András: Az új számítógépes bűncselekményekről (háttér és elemzés) 2014.
- (2014) Szabó Imre: Informatikai bűncselekmények: Az informatikai jog nagy kézikönyve – Meritum– Complex. 2009.
- Szabó Imre: A számítástechnikai adat mint elektronikus bizonyíték. Kriminológiai Tanulmányok 48. OKRI, 2011,
- Szabó Imre: Az informatikai terrorizmus veszélyei. Belügyi Szemle, 59. évfolyam, 2011/2.
- Szabó Imre: A nemzetközi bűnügyi együttműködés In: Filó Mihály (szerk.) Büntetőjog: Általános rész. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 2015
- Szabó Imre: Pénzmosás a bírói gyakorlat tükrében. In Ügyészek Lapja 2017/1.

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

Elhárító szolgálat funkcionális modellje

A tantárgy oktatója:

Dr. Regényi Kund Miklós PhD., adjunktus, nb. ezredes

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0011

Kredit: 2

Rövid tárgyleírás:

A tantárgy keretében az elhárító szolgálatok vizsgálata során azonosítjuk alapvető négy funkciójukat (megelőző-korlátozó rezsimiek, titkos felderítés, realizálás, értékelő—elemző—tájékoztató munka). Az egyes szolgálatok vonatkozásában rendelkezésre álló jogi szabályozás és szervezeti felépítés (organigramok, ügyrendek) alapján megvizsgáljuk a négy alapvető funkció súlyát, relációját, egymáshoz való viszonyát. A vizsgálathoz a hallgatók érdeklődésének megfelelően a következő szolgálatok közül választunk: **2. vkf. osztály; BM III. fcsfség; BSIS / MI5; BfV; FBI; NBH/AH;IH; TEK; NVSZ; TIBEK.**

A vizsgálatok végeztével azonosítjuk a funkciók változásának trendjét, a szolgálatok differenciálódásának, osztódásának és (re-) integrációjának egymásutánosságát, a jövőbeli fejlődés lehetséges opcióit.

Irodalom:

- Lowenthal, Mark M.: Hírszerzés. Budapest, Antall József Tudásközpont, 2017 ISBN 9786155559211
- Rolington, Alfred: Hírszerzés a 21. században. Budapest, Antall József Tudásközpont, 2015 ISBN 9789638748638
- Weiner, Tim: Legacy of Ashes. The History of the CIA. Anchor Books / Random House, 2008. ISBN 9780307389008
- Weiner, Tim: Enemies. A History of the FBI. Random House, 2013. ISBN 9780812979237
- Andrew, Christopher – Mitrokhin, Vasily: The Sword and Shield. Basic Books / Perseus Books, 1999. ISBN 0465003125
- Corera, Gordon: The Art of Betrayal. The Secret History of MI6. Pegasus Books, 2013. ISBN 9781605983981
- Andrew, Christopher: Defend the Realm. The Authorized History of MI5. Knopf, 2009. ISBN 9780307263636
- Dulles, Allen W.: The Craft of Intelligence. Lions Press, 2006. ISBN 9781592282975
- Pilch Jenő: A hírszerzés és kémkedés története I-III. Budapest, Franklin Társulat, 1936 Budapest, Kassák, 1998 (reprint)
- Gosseler, Constantin – Wala, Michael: Keine neue Gestapo. Das Bundesamt für Verfassungsschutz und die NS-Vergangenheit. Rowolth, 2015. ISBN 9783498024383
- Haraszi György (Szerk.): Vallomások a holtak házából. Ujszászy István vezérőrnagynak, a 2. vkf. osztály és az Államvédelmi Központ vezetőjének az ÁVH fogságában írott feljegyzései. Budapest, Corvina, 2007. ISBN 9789631353365
- Tabajdi Gábor – Ungvári Krisztián: Elhallgatott múlt – A pártállam és a belügy – A politikai rendőrség működése Magyarországon 1956 – 1990. Budapest, Corvina, 2008. ISBN 9789631357172
- Kovács Zoltán András – Dobák Imre: Korszakváltások a magyar nemzetbiztonsági intézményrendszerben 1990 – 2016. In: Finszter Géza – Sabjanics István (Szerk.): Biztonsági kihívások a 21. században. Budapest, Dialóg Campus, 2017., pp. 175 – 218.
- Boda József - Parádi József - Regényi Kund Miklós (szerk.): 1872 Felderítő-szolgálati utasítás. Anleitung zum Kundschaftsdienste. Budapest, Nemzetbiztonsági Szakszolgálat – Szemere

Tantárgyi program

Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság, 2014. HU-ISBN 978 963 89 8284 1.

- Regényi Kund – Dobák Imre: Hírszerzési és Kémelhárítási szabályzat a két világháború között. In: Nemzetbiztonsági Szemle, MMXV, III/I, különnyomat, pp. 1-53
http://epa.oszk.hu/02500/02538/00008/pdf/EPA02538_nemzetbiztonsagi_szemle_2015_01_146-197.pdf
- Urbán Attila: Kádár politikai rendőrsége. A BM III. (Állambiztonsági) Főcsoportfőnökség felépítése és működése. In: Rubicon, XIII/ 120-121 (2002, 6-7) pp. 58 – 65
- Az egyes szolgálatok honlapjai
- A szolgálati működését szabályozó ágazati jogszabályok

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

A nemzetbiztonság helyzetének értékelése

A tantárgy oktatója:

Dr. Héjja István PhD., nyugalmazott egyetemi docens, ny. ezredes

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0013

Kredit: 2

Rövid tárgyleírás:

A tantárgy feldolgozásának célja: A nemzetbiztonsági rendszerek (nemzetközi, országos) elvi kérdéseinek azok érvényesülésének vizsgálata, hogy miként hatnak a nemzeti rendszerekre, a rendvédelemre, és a nemzetbiztonsági tevékenységekre a válságok kezelése.

Tematikai vázlat:

- A rendszer, az intézményi struktúra, közösség általános állapota
- A biztonságpolitikai kihívások, célok eléréséhez szükséges aktív és kezdeményező kormányzati politika feltételrendszerének biztosítására, az országot érintő hagyományos, illetve az új típusú biztonsági kihívások kezelésére alkalmas védelmi képességek fejlesztésének kérdései
- Szemlélet- és munkamódszer (váltás), szakmai kezdeményező készséggel párosuló hatékony működést biztosító szervezeti kultúra helyzete
- A nemzetbiztonsági szolgálatok és a rendvédelmi szervek közötti célirányos munkakapcsolatok megítélése
- A kormányzat és a szolgálatok közötti kommunikáció hatékonyabbá tétele, hírigények rendszere:
- A szolgálatok stratégiai feladatai
- Kiemelt nemzetbiztonsági feladatok közép- és hosszútávon
- Jogalkotási feladatok
- Rendszerfejlesztési feladatok (Intézményi fejlesztések)

Irodalom:

Kötelező:

- Gazdag Ferenc: Az EU közös kül-, biztonság- és védelempolitikája, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Kossuth Lajos Hadtudományi Kar Bizság- és Védelempolitikai tanszék, 2008
- Gazdag Ferenc: Biztonsági tanulmányok – Bizságpolitika, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Budapest: 2011.
- Szternák György: Válságreakáló műveletek, Budapest, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, 2006.

Ajánlott:

- Tálás Péter: A válságkezelő missziókban való részvétel bizságpolitikai vetületei, Felderítőszemle, XI. évfolyam 4. szám 2013. november
- Nemzetbiztonsági együttműködés az Európai Unióban 10.5.352-358 Nemzetközi nemzetbiztonsági együttműködés a válságkezelésben 10.6. 358-364.
- Nemzetbiztonsági alapismeretek. Szerk. Dr Kobilka István Nemzeti Közszerológati és Tankönyvkiadó. 2013.
- EU Biztonsági Stratégiája és felderítő rendszere. 1.3. alfejezet.
- Nemzetbiztonság általános elmélete Szerk. Dr Dobák Imre Nemzeti Közszerológati és Tankönyvkiadó. 2014.

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

A nemzetbiztonsági szféra és a nyilvánosság

A tantárgy oktatója:

Dr. Héjja István PhD., nyugalmazott egyetemi docens, ny. ezredes

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0014

Kredit: 2

Rövid tárgyleírás:

A tantárgy feldolgozásának célja: A társadalom és a nemzetbiztonsági tevékenység közötti viszony megalapozása, azoknak a feltételeknek a megteremtése, melyek lehetővé tehetik az eredményes együttműködést és az azt megalapozó bizalom biztosításának feltételeit.

Tematikai vázlat:

- Mi a követelmény, hogy a társadalom részére érthetővé, értelmezhetővé és elfogadhatóvá tegyük a tevékenységünket?
- Hogyan kell kommunikálnunk ezt a témát?
- A biztonsági szervek és a lakosság együttműködésének követelményei;
- Jó kommunikáció követelményei kritikus időszakokban, és mi a célszerű megoldás?
- A nemzetbiztonsági szolgálatok társadalmi megítélésének mérése

Irodalom:

Kötelező:

- Dr. Hajma Lajos: A katonai felderítés és hírszerzés története, ZMNE 2002.
- Az 1995. évi CXXV. törvény a nemzetbiztonsági szolgálatokról.
- Nemzetbiztonsági szervezeti modellek, Nemzetbiztonsági szervezeti modellek bemutatása, a hírszerzési adatok megszerzésének általános szabályozása és a Nemzetbiztonsági rendszer modellek. Nemzetbiztonság általános elmélete I.4. alfejezet. Szerk. Dr. Dobák Imre Nemzeti Közszerológati és Tankönyvkiadó. 2014.
- JÁVOR Endre: A nemzetbiztonsági szolgálatok társadalmi megítélése, támogatottsága, a média szerepe a társadalom véleményalkotásának formálásában. In: Felderítő Szemle, 8. (2009) 2. sz. 61-69. p.

Ajánlott:

- DEÁK József: Az állambiztonsági propaganda, annak kialakulása és fejlődése – nemzetbiztonság és civil kapcsolatok. Forrás: http://hkh.uninke.hu/hirek/2013/10/31/dr_deak-jozsef-az-allambiztonsagipropaganda_-annak-kialakulasa-es-fejlolese-nemzetbiztonsag-es-civilkapcsolatok (letöltés: 2013. 11. 01.)
- A magyar nemzetbiztonsági szféra és a nyilvánosság Szűcs Péter - dr. Solti István UNI-NKE | 2014/2 szám uni-nke.hu/kutatas/egyetemi.../nemzetbiztonsagi-szemle/.../2014-2_szám
- GYIMESI Gyula -MOLNÁR Ferenc: A magyar társadalom viszonya a terrorizmushoz. ZMNE Stratégiai Védelmi Kutató Központ Elemzések – 2005/2. Forrás: http://hkh.old.uninke.hu/downloads/kozpontok/svkk/Elemzesek/2005/SVKK_Elemzesek_2005_2.pdf, (letöltés: 2013. 11. 01.)
- IZSA Jenő: A titkosszolgálatok tevékenységének általános jellemzői, ellenőrzésük és irányításuk kérdései. In: Szakmai Szemle, (2009) 2. sz. 5- 17. p.
- IZSA Jenő- SZILÁGYI Zsolt: A nemzetbiztonsági Szolgálatok parlamenti ellenőrzésének elvi és gyakorlati kérdései. In: Szakmai Szemle, (2007) 3. sz. 5-29. p.
- MÁRTON András: A titkosszolgálati tevékenység parlamenti bizottsági ellenőrzése, problémák, modellek, alternatívák. In: Nemzetbiztonsági Szemle, 1. (2013) 1. sz. 39-60. p.
- RÉVÉSZ Béla: A titkosszolgálatok titoktalanításáról. In: Politikatudományi Szemle, 16. (2007) 4. sz. 129-152. p. SZABÓ János: Modern civil kontroll: elméletek, konfliktusok, modellek. In: Védelmi tanulmányok, (1998) 25. sz. 5-21. p.

Tantárgyi program

- TANAI Károly: A titkosszolgálati kommunikáció attribútumai. In: Szakmai Szemle, (2009) 4. sz. 172-183. p.
- TANAI Károly: A magyar nemzetbiztonsági szolgálatok honlapjainak.01 elemzése. In: Szakmai Szemle, (2009) 2. sz. 185-195. p.
- ÚJHÁZI Lóránd: Az olasz nemzetbiztonsági szolgálatok újjászervezése öt éves távlatból. In.: Szakmai Szemle, (2012) 3-4.sz. 132-152. p.
- A külföldi hírszerző és biztonsági szolgálatok. Zrínyi Miklós.21 Nemzetvédelmi Egyetem, Kossuth Lajos Hadtudományi Kar, Egyetemi Jegyzet, Budapest, 2007. szerk.: Héjja István, Lektorálta: Kis-Benedek József, Tömösváry Zsigmond 192.old
- A magyar nemzetbiztonsági szféra és a nyilvánosság Nemzetbiztonsági Szemle MMXIV/II 92
http://www.bnd.bund.de/DE/_Home/home_node.html <http://www.ah.gov.hu>
http://www.bis.cz/index_en.html <http://www.ih.gov.hu/> <http://www.kfh.hu/>
www.nbsz.gov.hu www.soa.hr <http://www.verfassungsschutz.de/de/startseite> Felhasznált jogszabályok (2013. október 24-i állapot):
- 1995. évi CXXV. törvény a nemzetbiztonsági szolgálatokról,
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról,
- 2005. évi XC. törvény az elektronikus információszabadságról,
- 7/2005. (XII. 28.) MeHVM rendelet a polgári szolgálatokról

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

**A felderítés és hírszerzés jelentősége a megváltozott külső és
belső körülmények között
(a 100 éves a magyar felderítés és hírszerzés 2018 jegyében)**

A tantárgy oktatója:

Dr. Héjja István PhD., nyugalmazott egyetemi docens, ny. ezredes

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0015

Kredit: 2

Rövid tárgyleírás:

A tantárgy feldolgozásának célja: azokkal az elvi kérdésekkel foglalkozni, amelyek ismerete elengedhetetlen a nemzetbiztonsági folyamatok összefüggéseinek megértéséhez és vizsgálatához, illetve más nemzetbiztonsági támogatási szakfeladatok kutatásához, vizsgálatához.

Tematikai vázlat:

- A korszerű nemzetbiztonságon belül a téma jelentősége.
- A felderítő rendszerek és a biztonság. A nemzetbiztonsági szolgálatok helye és szerepe a felderítési adatok biztosításában.
- A nemzetbiztonsági szolgálatok és rendvédelmi szervek együttműködése a felderítő rendszerek működtetése folyamán.
- A felderítő alrendszerek feladatai különböző időszakokban tevékenységek előkészítése és a végrehajtása során az együttműködés rendszere.

Irodalom:

Kötelező:

- a 100 éves a magyar felderítés és hírszerzés 2018 Konferencia és kiadvány tervezet 2018
- Mark M. Lowenthal Hírszerzés - A titkóktól a politikai döntésekig Kiadó:Antall József Tudásközpont 2017
- Horváth Csaba: A magyar katonai felderítés története. Püldlo Kiadó, 2004.
- MHTT (konf.) Kiadványa. Nemzetbiztonsági kihívások, nemzetbiztonsági szolgálatok. Hadtudomány.2013. 1-2 sz.
- Nemzetbiztonság általános elmélete. Szerk. Dr Dobák Imre Nemzeti Közzolgálati és Tankönyvkiadó. 2014.

Ajánlott:

- BODA, József: A katonai, rendőri és civil (nem katonai) feladatok kölcsönkapcsolata, komplex értelmezése. MHTT konferencia: A béketámogató műveletek. Hadtudomány, XX. évfolyam, 2010. április, 1-2. szám.
- BODA, József: A rendvédelmi békefenntartás kialakulása, fejlődése, helye és szerepe a XXI. században. Doktori (PhD) értekezés. Budapest, 2006.
- BODA, József: Rendőri tanácsadó munka konfliktus övezetben. Pécsi Határőr Tudományos Közlemények, Pécs, 2006. év. VI. szám.
- BODA, József: Szigorúan titkos!? Nemzetbiztonsági almanach. Zrínyi Kiadó. 2016. ISBN 978 963 327 670 9
- BOGNÁR, Vilmos, FEHÉR, Zsuzsa, VARGA, Csaba. (szerk.): Mi a jövő? Információs társadalom? OMFb, ORTT, HÉA SI. 1998. ISBN 963 8493 22 4
- BOLDIZSÁR, Gábor: A békeműveletekben való részvétel hatása a Magyar Honvédségre. PhD értekezés. Budapest, 2008.
- KENEDLI, Tamás: Elemzőközpontú információfeldolgozás a szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni harcban. Doktori (PhD) értekezés. Budapest, 2010.
- KIS-BENEDEK, József: A nemzetközi együttműködés néhány aspektusa. Szerzői kézirat. Tansegédlet, Budapest, 2011.

Tantárgyi program

- KIS-BENEDEK, József: Az Iraki és Levantei Iszlám Állam (ISIL) és az ellene folytatott küzdelem tendenciái. Hadtudomány. XXVI. évf. 2016. április. 1-2. szám.
- KIS-BENEDEK, József: A terrorizmus természetrajzáról. Új Honvédségi Szemle, 56. évf. 3. szám. 2002. március
- KIS-BENEDEK, József: Dzsihadizmus, radikalizmus, terrorizmus. Zrínyi kiadó. 2016. ISBN: 978 963 327 739 3
- KIS-BENEDEK, József: Transznacionális kihívások és a nemzetbiztonsági szolgálatok. Szakmai Szemle. Budapest, 2011. 1. szám.
- BOTZ, László: A hadászat felderítés szerepe a Magyar Köztársaság stabilitását befolyásoló globális és regionális fenyegetések, veszélyek, kockázatok és kihívások értékelésében, különös tekintettel a megváltozott Európai biztonságpolitikai helyzetre, a NATO új stratégiájára és a Délszláv válságra. Doktori (PhD) értekezés. ZMNE. Budapest, 2000.

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

Genocídiumok, etnikai tisztogatások, szegregációk, apartheid és a közigazgatás, illetve a rendészeti szervek szerepe a történelemben

A tantárgy oktatója:

Dr. Kovács Tamás PhD., egyetemi docens

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0016

Kredit: 2

Rövid tárgyleírás:

A doktorandusz hallgatók tanulmányaik, de akár a mindennapokban a híreket olvasva vagy hallgatva is találkozhattak a genocídium, etnikai tisztogatás, holokauszt, holodomor vagy az éppen az apartheid kifejezésekkel. Mindezen szörnyű események mögött azonban látnunk kell egyfajta jogszabályi- és (ál)tudományos háttérrel is. Az is tény, hogy a legtöbb esetben az adott ország közigazgatási szervei, illetve rendészeti-rendvédelmi szervei is aktívan részt vettek, mi több: nélkülük nem is lehetett volna végrehajtani ezen szörnyű tetteket.

A kurzus célja, hogy egyrészt tisztázza, több értelemben és jelentéssíkon is definiálja az egyes, a fentiekben felsorolt fogalmakat. Megmutassa a köztük lévő adott esetben lényeges különbségeket, illetve elemezze azt is, hogy a 19. századi „izmusok” és (ál)tudományok – vagy „csak” bizonyos téves következtetések – hogyan változtatták meg az emberek gondolkodását, egymáshoz való viszonyát. A kurzus elsősorban a 20. századi eseményekre koncentrál, nyilván a szükséges kitekintésekkel a korábbi időszakokra. A kurzus során európai viszonylatban a náci Németország és a Szovjetunió kerülne fókuszba, hiszen mindkét állam etnikai-faji-vallási alapon is üldözte nem csak saját, hanem adott esetben más államok állampolgárait is. A kurzus keretében természetesen a magyar/magyarországi események külön fejezetet képeznek.

Ugyanakkor tény, hogy népirtások nem csak az európai kontinensen, hanem Afrikában és Ázsiában is történtek, akár az elmúlt pár évtizedben is. Ezek rövid bemutatása és elemzése is a kurzus része.

A tantárgy tematikája:

- Fogalmak tisztázása, a magyar és nemzetközi jogi definiálása a fogalmaknak
- Etnikai és vallási konfliktusok a kora-újkortól az I. világháború végéig
- Faj- és rasszelmélet(ek), szociáldarwinizmus, eugenika
- „A faj- és a német vér védelme” a náci Németországban, illetve a megszállt Európában
- Etnikai tisztogatások, népirtások és „áttelepítések” a Szovjetunióban
- A magyarországi holokauszt és porajmos története
- Népiirtások a Távol-Keleten a 19-20. században
- Apartheid(ek) és népirtások Afrikában a 19-20. században

Irodalom:

Kötelező:

- Alvarez, Alex (2001). Governments, Citizens, and Genocide: A Comparative and Interdisciplinary Approach, Indiana University Press.
- Braham, Randolph L. (szerk.) (2015): A népirtás politikája I-II., Budapest, Park Kiadó.
- Giliomee, Herman (2003): The Afrikaners. Hurst & Co.
- Karsai László (2001): Holokauszt, Budapest, Pannonica Kiadó.
- Kovács Tamás (főszerk.) (2014): Mérlegen az ember - Ismeretlen források a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárából a magyarországi holokauszt történetéről, Budapest, Magyar Nemzeti Levéltár.
- Office of the UN Special Adviser on the Prevention of Genocide (OSAPG). Retrieved 16 January 2017.
- Snyder, Timothy (2010): Bloodlands: Europe Between Hitler and Stalin, Basic Book.

Nemzeti Közzolgálati Egyetem
Rendészettudományi Doktori Iskola

Tantárgyi program

- Wheatcroft, Stephen G. (1999): Victims of stalin and the Soviet Secret Police: The Comparability and Reliability of the Archival Data. Not the Last Word, Europe-Asia Studies, 51 (2): 340–342. o.
- **Releváns honlapok:** www.yadvashem.org, www.ushmm.org, www.hdke.hu, www.uveghaz.org

Ajánlott:

- Bartrop, Paul R. (2012). A Biographical Encyclopedia of Contemporary Genocide, ABC-CLIO.
- Gereben Ágnes (2000): Antiszemitizmus a Szovjetunióban, Budapest, PolgArt Kiadó.
- Jones, Adam (2010): Genocide: A Comprehensive Introduction, Taylor & Francis.
- Kovács Tamás (2014): Embermentő közzolgák a holokauszt idején, Budapest, Nemzeti Közzolgálati Egyetem.
- Louw, P. Eric (2004): The Rise, Fall and Legacy of Apartheid. Praeger.

Tantárgyi program

A tantárgy címe:

**A fegyverigazgatás rendészeti, állami és magánbiztonsági kérdései
különös tekintettel a hazai és a nemzetközi biztonsági környezet
kihívásaira**

A tantárgy oktatója:
Dr. Szabó Csaba PhD., r. alezredes

Tantárgy kódja: RDIID01K_SV0018
Kredit: 2

Rövid tárgyleírás:

A tantárgy célja, hogy a doktorandusz megismerje a fegyverigazgatás szakterületét érintő történeti ismereteit, hazai és nemzetközi kutatásokat, valamint átfogó szakmai ismereteket szerezzen mind a rendőrség, mind a magánbiztonsági szektor feladatellátásával összefüggésben felmerülő a fegyverek igazgatásával kapcsolatos rendészeti kihívások kezelésére vonatkozó elméleti és gyakorlati struktúrákkal összefüggésben.

Az új típusú rendészeti kihívások nyomán egyre sürgetőbben jelentkezik igényként a fegyverigazgatás (jog)területének – különösen a magánbiztonságra vetített – szabályozása és újragondolásának szükségessége.

A tantárgy további célja, hogy a kutatások során azonosításra és elemzésre kerüljenek a változó biztonsági környezetből eredő az állami és a magánbiztonsági szektorhoz szervesen köthető rendészeti kihívásokat és kockázatokat és ezzel összefüggésben megoldási javaslatokat fogalmazzon meg a fegyver igazgatási szakterület segítségével. További elérendő cél az is, hogy a doktorandusz szerezze meg azokat a speciális kutatási ismereteket, amelyek a rendőrség fegyverigazgatási eljárásának szakigazgatási ágazatát jellemzi.

A tantárgy egyes történelmi időszakok vonatkozásában vizsgálja, hogy a rendőrség milyen problémákkal szembesült a fegyverigazgatás kérdéskörében. Lényeges szempont, hogy a hallgató átfogó kutatói szemlélettel rendelkezzen a rendészeti igazgatás eme speciális szakterülete vonatkozásában és nemcsak hazai, hanem a nemzetközi kutatói környezetben is képes legyen szakmai kompetenciákat elsajátítani.

Tematikai vázlat:

- Az engedélyügyi igazgatási eljárására és azzal összefüggésben azonosított kihívásokra vonatkozó történelmi eljárási rendszerek bemutatása (1965)
- A rendőrség fegyver engedélyügyi igazgatási eljárására és azzal összefüggésben azonosított kihívásokra vonatkozó történelmi kérdéskörök kutatása - két időszakra bontva - az 1867-1945 közötti, valamint az 1945-től napjainkig tartó időszakot vizsgálva.
- A fegyver - engedélyügyi - igazgatási eljárás egyes aktuális kérdéseinek vizsgálata különös tekintettel a rendőrségi rendészet vonatkozásában.
- A fegyverigazgatás alapfogalmainak vizsgálata és elhelyezése a közigazgatás rendszerében
- A fegyverigazgatás közigazgatási rendszerben azonosított helyének vizsgálata hazai és nemzetközi viszonylatban, kitekintéssel az Európai Parlament dogmatikai kérdéseire vonatkozóan.
- A fegyvertartás és engedélyeztetés gyakorlatának elemzése kontinenseken keresztül. (*Nagy-Britannia, Egyesült Államok, Ausztrália, Dél-Afrika, Kína és Oroszország*)
- A robbanóanyagok, hidegfegyverek, pirotechnikai eszközök és lőfegyver utánzatok kihívásainak és kockázatainak vizsgálata, valamint helyük és szerepük a fegyverigazgatásban
- Új típusú biztonsági, rendészeti és magánbiztonsági kihívások azonosítása a fegyverigazgatás eszközrendszerével.

Tantárgyi program

- A fegyverigazgatási jogterület (rendészeti és magánbiztonsági) gyakorlati alkalmazásának problémaköre.
- A fegyverigazgatási jogterülethez tartozó kihívások azonosítása és kutatása:
 - A fegyverigazgatás megújításának lehetséges irányvonalai
 - Az alkalmazott fegyvertartásiengedélyek modernizációjának a kérdésköre

Irodalom:

- Balla Zoltán: Monográfia a rendészetről. Rejtjel Kiadó. Budapest, 2016.
- Claude Mebes - Simone Rusterholz: Schweizerisches Wafferecht. Bundesamt für Polizei fedpol Zentralstelle Waffen. Bern. 2015.
- Finszter Géza: A rendészet elmélete és a rendészeti eszközrendszer. NKE tankönyv 2013.
- Finszter Géza: A rendészet és a rendészeti igazgatás elmélete. RTF, MA jegyzet, 2010.
- Guido den Dekker: The Law of Arms Control: International Supervision and Enforcement. Martinus Nijhoff Publishers. Hague. 2001.
- Igazgatási rendészet és a rendészeti büntető bírászkodás. Budapest, 1947.
- Klaus Munding: Wafferecht. Allgemeines / Übersichten für Behörden und Polizei. Hf-Pol. Freiburg. 2017.
- Mark Duggan: The Short-Term and Localized Effect of Gun Shows. Review of Economics and Statistics. Vol. 93, No. 3: 786-799.
- Rendőrségi Lexicon. Budapest, 1903.
- Szabó Csaba: A fegyverrendészeti szakág hatékonysága. Magyar Rendészet 4.: - pp. 155-171. 2012.
- Szabó Csaba: A 3D nyomtatási technológiával előállított tűzfegyverek biztonságpolitikai kihívásainak vizsgálata a fegyverrendészet aspektusából I.-II. Nemzetbiztonsági Szemle. 2017. évi 4. szám. – pp. 91-124.